

N:o 187.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående
ändring i gällande grunder för pensionering af flottans
befäl och underbefäl med vederlikar; gifven Stockholms
slott den 9 april 1908.*

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

dels att följande punkt i de af Kungl. Maj:t med Riksdagen antagna grunder för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar måtte erhålla följande ändrade lydelse:

»9.

Den, som åtnjuter lön på rikets stat eller pension från andra allmänna medel än dem, som för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar äro anvisade, är icke berättigad till fyllnadspension, såvida icke för det fall, att pension af andra allmänna medel åtnjutes, denna utgår enligt de i lagen angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 stadgade grunder.»

dels ock att föreskrift meddelas ej mindre att denna bestämmelse skall tillämpas från och med den 1 januari 1908 än äfven att densamma skall gälla jämväl för sådan personal, i fråga om hvilken särskildt förklarats, att de fastställda grunderna för pensioneringen af flottans befäl och underbefäl med vederlikar skola tillämpas.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

G U S T A F.

C. A. Ehrensvärd.

*Utdrag af protokollet öfver sjöförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 9 april 1908.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRRD PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
SWARTZ,
Grefve HAMILTON,
Grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Departementschefen, statsrådet grefve Ehrensvärd, anförde härefter:
Enligt de för pensionering af arméns befäl och underbefäl med vederlikar gällande grunder skall den, som åtnjuter pension från andra allmänna medel än dem, som äro för arméns pensionering anvisade, lida minskning i honom af statsmedel tillkommande fyllnadspension, motsvarande två femtedelar af hvad han sålunda från annat håll uppbar. Af anledning att i lag angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907, § 16, stadgas, att för den, som vid afgång från tjänsten åtnjuter eller sedermera erhåller pension för stats-tjänst, å hvilken nämnda lag icke äger tillämpning, pension för den förra tjänsten finge utgå i allmänhet med en tredjedel af det belopp, som eljest skolat utgå, hade åtskilliga vid rikets allmänna läroverk anställda gymnastiklärare, enär nämnda bestämmelser, sammanställda med hvarandra, synts dem icke vara med rättvisa och billighet öfverensstäm-

mande, hos Kungl. Maj:t anhållit om befrielse för dem att vidkännas något afdrag för dem tillkommande militär pension. Framställning i liknande syfte hade äfven gjorts af 1907 års krigsbefäl.

I det yttrande öfver berörda framställningar, som statskontoret den 6 nästlidne februari afgifvit, har statskontoret erinrat, bland annat, om den motivering, som den för afgifvande af förslag till nämnda lag tillsatta kommittén i förevarande afseende anført. Efter att hafva framhållit, hurusom det principiellt icke borde kunna anses oriktigt, vare sig att en person, som innehaft och fått uppbära aflöning för tvenne ordinarie statstjänster af den beskaffenhet, att därtill hörande göromål samtidigt kunnat af honom skötas, äfven finge komma i åtnjutande af pension särskildt för en hvar af dessa tjänster, därest han i afseende å *hvardera* uppfyllt villkoren för pensions erhållande, yttrade kommittén att, då emellertid ett förenande af flera ordinarie statstjänster på en hand redan i och för sig måste betraktas såsom undantag från den allmänna regeln, och då på ett sådant undantagsförhållande icke borde få grundas nya fördelar i vidare mån, än dessa kunde anses påkallade af rättvisa och billighet, kommittén visserligen anslöte sig till den uppfattning, att det borde vara förbjudet att förena pension för tjänst, som i pensionslagen afsåges, med pension för annan sådan tjänst eller annan statstjänst, men att dock med hänsyn till det förhållande att tjänsteinnehafvare, å hvilken pensionslagen komme till tillämpning, skulle vara skyldig erlægga afgifter för blifvande pension, honom icke borde betagas möjlighet att få åtnjuta fördel af inbetalda afgifter. Kommittén, som utginge från förutsättningen att dessa afgifter skulle i genomsnitt motsvara en tredjedels pension, hade sålunda föreslagit bestämmelser, hvilka åsyftade att åt tjänsteinnehafvare, hvarom vore fråga, alltid bevara rätten till bekommande af nämnda pensionsandel, så framt de för pensions erhållande stadgade förbehåll eljest blifvit behörigen uppfyllda.

Förutsättningen för de af kommittén förordade och sedermera definitivt antagna bestämmelserna i 16 § pensionslagen hade enligt statskontorets förmenande uppenbarligen varit, att pensionstagaren icke skulle behöfva vidkännas något afdrag å den honom från annat håll tillkommande pension för statstjänst samt att således de pensionsbestämmelser, som till äfventyrs stadgade sådant afdrag, borde ändras med hänsyn till den civila pensionslagens föreskrifter. Statskontoret ansåge det därför ligga i öppen dag, att omförmälda bestämmelse om minskning i militär fyllnadspension borde gifvas den förändrade lydelse, som påkallades af innehållet i 16 § af 1907 års pensionslag för civila tjänsteinnehafvare; och hölle statskontoret före, att syftet med denna förändring skulle

kunna vinnas genom att göra följande tillägg till nämnda bestämmelse: »skolande dock, ifall den andra pensionen utgår enligt de i lagen angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 stadgade grunder, minskning i fyllnadspension icke äga rum.»

Blefve ett sådant tillägg beslutadt, syntes det statskontoret böra i sammanhang därmed stadgas, att den förändrade lydelsen af ifrågasvarande stadgande skulle tillämpas från den tid, då berörda pensionslag trädde i kraft, eller från och med den 1 januari 1908.

Statskontoret förklarade därjämte, att det likaledes syntes statskontoret gifvet, att bestämmelserna för pensionering af flottans personal borde underkastas en revision med hänsyn till den civila pensionslagens stadgande i 16 §.

I nådig proposition den 20 nästlidne mars har Eders Kungl. Maj:t, på chefens för landtförsvarsdepartementet föredragning, föreslagit Riksdagen medgifva en sådan ändring af omförmälda, för armén gällande bestämmelse rörande minskning i fyllnadspensions belopp, som af statskontoret ifrågasatts, äfvensom att denna ändring skulle tillämpas från och med den 1 januari 1908.

Enligt nådig kungörelse den 24 november 1876 angående den 3 förutgångne oktober meddelad fastställelse af grunder för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar tillkomma kungl. flottans officers- och underofficerskårer jämte vissa flottans stater dels pension ur flottans pensionskassa och dels fyllnadspension. Af sammanlagda beloppet af pension jämte fyllnadspension utgöra enligt berörda grunder två tredjedelar pension och återstående tredjedelen fyllnadspension. Fyllnadspensionen bestrides af statsverket genom nämnda kassa; och utgå härför erforderliga medel af det ordinarie förslagsanslaget till pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar.

Nionde punkten af nyssnämnda grunder, sådan samma punkt lyder enligt kungl. kungörelsen den 6 juni 1879, innehåller det stadgandet, att den, som åtnjuter lön på rikets stat eller pension från andra allmänna medel än dem, som för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar äro anvisade, icke är berättigad till fyllnadspension.

Af det föregående torde utan vidare framgå, att detta stadgande skäligen icke bör äga tillämpning för det fall, att den andra pensionen utgår enligt de i förenämnda pensionslag för civila tjänsteinnehafvare stadgade grunder; hvarför ett tillägg till ifrågasvarande punkt lärer böra göras af följande innehåll: »såvida icke för det fall, att pension af andra allmänna medel åtnjutes, denna utgår enligt de i lagen angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 stadgade grun-

der.» Detta stadgande torde böra tillämpas från och med innevarande år, med hvars ingång nyssnämnda pensionslag trädte i kraft.

På grund af särskilda medgifvanden af Riksdagen har tid efter annan förklarats, att de den 3 oktober 1876 fastställda grunder för pensioneringen af flottans befäl och underbefäl med vederlikar skulle tillämpas å viss annan personal än den, som i nådiga kungörelsen den 24 november 1876 angifvits. Vissa undantag från dessa grunder hafva visserligen därvid stadgats, men hafva dessa undantagsbestämmelser dock ej gällt nionde punkten. Det är tydligt, att det nu ifrågasatta tillägget till nämnda punkt äfven bör komma sistberörda personal till godo; och synes det mig att, för undvikande af hvarje tvekan i detta hänseende, sådant bör uttryckligen utsägas.

På grund af hvad sålunda anförts får jag i underdånighet hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen medgifva,

dels att följande punkt i de af Kungl. Maj:t med Riksdagen antagna grunder för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar måtte erhålla följande ändrade lydelse:

»9

Den, som åtnjuter lön på rikets stat eller pension från andra allmänna medel än dem, som för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar äro anvisade, är icke berättigad till fyllnadspension, såvida icke för det fall, att pension af andra allmänna medel åtnjutes, denna utgår enligt de i lagen angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 stadgade grunder.»

dels ock att föreskrift meddelas ej mindre att denna bestämmelse skall tillämpas från och med den 1 januari 1908 än äfven att densamma skall gälla jämväl för sådan personal, i fråga om hvilken särskildt förklarats, att de fastställda grunderna för pensioneringen af flottans befäl och underbefäl med vederlikar skola tillämpas.

Denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen i nåder bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse en vid detta protokoll fogad bilaga utvisar.

Ex protocollo:

Carl Ridderstad.